

ИКОНОМИЧЕСКИ ИЗВЕСТИЯ

Седмично издание на Търговско-Индустриалната Камара и Стоковата Бурса в Варна.

Урежда Редакционен Комитет.

Всичко що се отнася до Икономически Известия се изпраща до Варненската Търговско-Индустриална Камара.

Абонамент { Годишен 100 лв.
Полугодишен 60 .
Чужбина (годишен) . . . 140 .

Обявления { 1/2 стр. 300 лв. — 1/4 — 100 лв.
1/4 . 180 . — 1/8 — 60 .

ВАЛУТА и БОРСА

Колкото пжти до сега бжлгарския лев е прѣтърпявал бжрзо спадане, толкова пжти стражари и детективи са ограждали Софийската фондова борса и много банкови директори и случайни минувачи са правили неволни разходки до софийските полицейски участъци, а правителствената преса е почвала да бие тревога и да иска нови драконовски наказания за „борсовите спекуланти“.

Сжщото явление се повтори и кжм средата на миналия месец, когато репарационната комисия наново заяви своите претенции и даде да се разбере, че сжглашението сжвсем не е забравило своите права над победена България. Смущението в банковите и търговски кръгове бе последвано от нови арести, а в Народното сжбрание са внесени и се внасят предложения за нови изменения на закона за борсите.

Можем ли, прочее, с полицейски и наказателни мерки да спрем обезценяването на валутата ни?

Който иска да си даде верен отговор на този въпрос, нека обжрне погледа си кжм Русия и види, какво действително стана и какво става днес в тази страна.

Знае се, че там с един замах унищожиха всички борси. Под страх на смъртно наказание, се забрани не само спекулата, но и, изобщо, купуването и продаването на чужда валута, като притежателите на такава беха длжжни да я предадат на сжветските власти.

Чрезвычайките се препжлниха с „спекуланти“, които бжрзо се наказваха с смърт, но руската рубла не се поправи. Напротив, спадането ѝ стигна до такива невероятни размери, че за изразяване цените на стоките и курсовете на пжрвостепенните валути в руски рубли не стигат вече не само милиони, но и милиарди. Отрезвението дойде, но много кжсно. Сега в Русия борсите не само се тжрпят, но в тях вземат живо участие и правителствени комисари като продавачи и купувачи.

Стопанския живот на народите следва неуклонно своите железни закони и нищо не е в сжстояние да им се противопостави. И примери за това не е необходимо да тжрсим все в Русия. Те изобилствуват и у нас от няколко години. Особно що се отнася до изкуственото заджржане на цените. Стоките, чиито цени се нормираха, изчезваха от пазаря и още по-вече посжжваха, а нормировките и наредбите по тях оставаха да пжлнят архивите на учреденията, които ги създаваха и които требваше да ги прилагат. Никакви преследвания и наказания не помагаша.

А валутите са стоки и то най-лесно-укриваеми стоки, а курсовете са техните цени.

Ние не отричаме, че може да има спекула. Спекулата, т. е. използване различieto в цените на стоките, произходящо от различieto в сроковете за доставяне — длжи своето развитие в голяма степен на борсите. Но в нашата борса срочни сделки не стават, а и да ставаха, едва ли биха могли да изменят развитието курса на нашата валута. От както е отворена борсата, нито еднаж спекулата не е могла да дава тон. Напротив, ако хвжрлим поглед назад, ще видим, че бжрзите и най-чувствителни колебания в курса на лева се длжат на причини, произходящи вжн от банкерските кръгове и че, напротив, нашите големи частни банки са се старали в такива случаи да спират спадането на лева, като често са продавали с загуба свои чужди валути.

Г-н Асен Цанков в статията си „Стабилизиране на бжлгарската валута“¹⁾ с цифрени данни ясно показва, че курса на нашия лев всякога е следвал нашия търговски баланс и покупателната сила на лева в вжтрешния ни пазар и че причините за редките колебания трябва да се тжрсят по-скоро в политиче-

ски—психологически, нежели в икономически моменти.

А какви са тези „политически-психологически“ моменти, е всекому известно. В всеки случай, ограждането борсата с полиция и арестуването на банкови директори не са сжщо моменти от естество да успокояват обществото и заздравяват валутата ни, нито пжк да прогонят и направят невжможна спекулата.

Спекулата, нездравата, вредната спекула, може да се премахне не с полиция и драконовски наказания—подобни мерки могат по-скоро да благоприятствуват, отколкото да премахнат спекулата,—а с разумна стопанска политика, с каквато, за жалост, не можем да се похвалим.

Не мисли ли, например, г. Министра на финансите, че по-добре би сторил, вместо стражари, да прати в борсата Народната банка, но не само като мжлчалив зрител, а като действующ фактор? Струва ми се, че в такжв случай, изненадите биха били по-рядки и по-незначителни и че не ще става повече нужда да се правят арести и да се прокарват нови изменения в закона за борсите.

Д р Ив. Екимов.

За едно старо бжлгарско акционерно дружество в Тулча.

Пред нас е устава на „Бжлгарското търговско дружество“, отпечатан в Браила в 1876 г., одобрен и потвжрден с определение № 9 на Царското търговско сждилище в Тулча на 8 март 1876 г. Тоя устав се сжстои от четири отдела с тридесет осем члена. Да разгледаме по отделно тия четири отдела.

1. Цел и наименование.

Тоя отдел се сжстои от четири члена, които обхващат пжрво целта, която е била: „тжрговия с спиртове“, а ако му позволят средствата и с други стоки. След това се говори за наименованието и печата на дружеството. Печатът е елипсовиден и е на бжлгарски и френски (Société Com-

¹⁾ Кн. 4—5 на „Списание на Бжл. икономическо дружество“, 1922 г.

mercial Bulgare à Toulitcha). Основният капитал на дружеството е бил пет хиляди лири турски, разпределени на петстотин акции, т. е. по 10 лири турски едната. Дружеството е съставено за един срок от пет години, считан от началото на 1875 година, когато фактически е било образувано, първоначално без утвърден от търговското съдилище устав.

II. За акциите.

Тоя отдел се състои от осем члена и определя начина, по който се придобиват акциите, как се разпределят ползите (печалбите) и как се препродават акциите. В член 10 е казано, че ежегодните ползи до три години ще останат в дружеството. Само подир изтичането на трите години, общото събрание ще реши, дали трябва да се даде дивиденд на акционерите. В същия тоя отдел е казано, че никой няма право да му се повърнат назад парите за купените му акции, под каквато и да е предлог. Той може само да ги препродаде. Преди, обаче, акционера да стори това, той е длъжен да ги предложи на дружеството и да иска от последното купуването им. Тоя отдел не предвижда дружеството да води книга за списък на акционерите. Интересно е също така да се отбележи, че акциите, докато трае петгодишния уговорен срок, не могат да се препродават за цена по-голема от десет лири турски, защото (спр. чл. 6), когато се сметат ползите на дружеството и когато тия ползи се разпределят, то всяка акция получава такава част от ползите, колкото време е работила.

III. Управление.

Главното управление на дружеството се намира в ръцете на общото събрание на акционерите. Общото годишно събрание избира настоятелство от четире лица, на които поверява текущите дела. Това настоятелство се подновява всяка година, тъй като двама от членовете се освобождават (по жребие).

Акционер, който има от 4 до 7 акции, ще има един глас, от 7 до 10 акции — 2 гласа, който има повече от 10 акции ще има всичко три гласа. Тия, които имат по-малко от четире акции, могат да упълномощават други лица да ги представляват; така: двама или трима члена ще упълномощават едно помеху им. (Същият тоя принцип беше легнал и в основите на Българското търговско параходно дружество в първоначалния му устав, впоследствие обаче, респективните членове от устава в общото събрание на акционерите през 1921 год. се вземаха,

като се възприе принципа, че в акционерните дружества капитала е, който следва да управлява. Против тия изменения хубава реч произнесе в събранието един от основателите на Б. т. параходно дружество г-н Янко К. Славчев).

Заслужава да се отбележи, че лицата за настоятелството (спр. чл. 17) трябва да се избират с оглед, щото те да бъдат честни, опитни и състоятелни българи и да са готови да служат без плата (без възнаграждение и таптеми). Без да се говори нещо за гражданската отговорност на тия лица, казва се, нравствената отговорност за доброто или лошо водене на делата пада изключително върху тях. Настоятелството избира измежду членовете си един касиер, комуто поверява капитала на дружеството, а печата се предава на оня действителен член, комуто настоятелството верва. Акциите, контрактите и всички ценни книги трябва да са подписани от настоятелството, без да се казва, дали е достатъчно да бъдат подписани например само от двама членове.

Общото годишно събрание се свиква еднаж в годината (през м-ц януарий), но ако се прилучат важни причини, свиква се и извънредно събрание. Интересно е, че устава не предвижда проверителен съвет, а в чл. 21 само се казва, че вжн от общото събрание никой член няма право да иска сметка от дружеството, по каквито причини и да е. Недоволният може да си продаде акциите другиму, като, разбира се, предварително ги предложи на дружеството. Редовни годишни и извънредни събрания се свикват само от настоятелството. Не е предвидено група акционери да могат да имат инициатива за свикване на тия събрания, както е по уставите на сегашните акционерни дружества. Общото годишно събрание се счита пълно (законно), когато присъствуват повече от половината гласове (чл. 23). От разпорежданията на тоя член от устава се вижда, че събранието не би било законно, ако присъствуващите повече от половината акционери, не представляват поне половината от дружествения капитал. В устава не е предвидено, как да се постъпи, ако на първото свикано общо годишно събрание няма кворум. Най-после, делата на събранието се излагат точно в един протокол, който се подписва от всички присъствуващи акционери и представители. За представители, на-верно, са се считали тия лица, които са се упълномощавали от акционери живущи извън Тулча, без са-

ми те (представителите) да са акционери (чл. 24).

VI. Длъжности на настоятелството.

Тоя отдел се състои от тридесет члена. Разпорежданията на тия членове са най-съществени, защото се отнасят до начина, по който настоятелството трябва да води дружествените работи, как да сключва търговски сделки, как да се складира и пазят стоките и вжобще как да се работи, за да преуспява дружеството.

Тук се предвижда, че решенията на настоятелството (никде в устава термина „управителен съвет“ не се употребява), когато присъствуват най-малко трима членове. Настоятелството трябва да се грижи за умножение на капитала и за успеха на дружеството. То трябва да внимава (да бди) и да надзирава действителните членове, които се избират от настоятелството и на които се определява заплатата. За такива трябва да се назначават членове честни и верни и които трябва да дадат здрав поръчител за себе си (чл. 30). За действителни членове (бихме ги нарекли сега чиновници) могат да се назначават и хора не измежду акционерите, но казва се в горния член, че добре ще да е, ако имат и акции. Ако и да имат те (действителните членове) здрави поръчителы, настоятелството е отговорно за тях пред събранието, тъй като в чл. 31 от устава е казано, че целия капитал е поверен на това настоятелство, което, обаче, работи безплатно.

Настоятелството разпределя работата на всеки действителен член, то им поверява магазините и стоките, събирането на вересиите, държането (воденето) на книгите и вжобще сметките на дружеството.

Купуване на стоки може да става, както от настоятелството, тъй и от действителните членове, обаче, последните не трябва да бъдат лишени от съветите и споразумението с първото (чл. 33).

При купуване и продаване стоки в брой или „почак“ (почек), действителните членове са длъжни също така да се съветват с настоятелството.

Ако купувачите са добри, познати и честни хора, действителните членове могат да им продават и на вересия (на кредит) и в такъв случай, ако има загуба, действителните членове не са отговорни за такива длъжности, а загубата остава за сметка на акционерите. Ако, обаче, купувачите не са от кръга на сигурните лица, и ако в такъв случай последва загуба, то действителните членове

ве ще понесат цялата отговорност (чл. 35).

Чл. 36 от устава задължава действителните членове за всяка продажба на почек да вземат от купувачите редовни записи, а от непознатите лица — два подписа. От сдържането на тоя член явствува, че по тогавашните (през 1875 год.) понятия за редовни са се считали записите, ако бъдат подписани само от длъжника.

Под термина *два подписа*, изглежда да се е разбирало, че непознатият купувач трябва да гарантира вземането и с двама поръчители.

Най-после, предвижда се, че ако некой акционер би купил на кредит стока от дружеството и ако в даден момент длъжи нещо на последното, то той не би могъл да си продаде акциите, преди окончателното изплащане на дълга си. Затова и, както се каза по-горе, всяка продажба на акции не може по никакъв начин да бъде валидна, ако не е един вид разрешена от настоятелството. Последният член от устава (чл. 38) задължава настоятелството на края на всяка година да изработи равностметка (баланс), която да представи на главното годишно събрание, което се титулова от устава притежател на Българското търговско дружество в Тулча.

На 10 март 1878 год. с № 647 решения устав, след като е претърпял ред изменения, бил е утвърден и от тогавашния тулчански губернатор И. Бъ . . . (другите букви липсват) и е бил наново отпечатан в тѣй наречената градска печатница на А. Франя, 1878 година.

Не можахме да съберем точни сведения, кои лица са изработили първия устав на „Българ. търговско дружество“ в Тулча, кои са били неговите акционери, дали дружеството е работило пред освободителната война, кога и как е ликвидирало.

Второто издание на устава (1878 год.) е приподписано от следното настоятелство: (п.) П. Хавезов, (п.) Ж. Д. Чалжков, (п.) Юрд. Х. Димитров и (п.) Нено Георгиев.

Сжобшава: Никола Кр. Мирски

секретар на адвокатския съвет.

ВЪТРЕШЕН ПРЕГЛЕД.

Резолюция на конференцията на търговските камари.

Конференцията на търговските камари в София, като взе пред вид:

1) Че репарационния дълг наложен на България далече надвишава стопанската и финансова мощ на страната,

2) Че както по настоящем, така и по-късно, на България ще бъде абсолютно невъзможно да посреща своите задължения по репарациите в определения размер, въпреки нейната добра воля,

3) Че с отстъпването приходите от митниците, които са гръбнака на държавните финанси, ще се разстрои съвзршено финансовото положение на страната,

4) Че е наложително да се намали репарационния дълг на страната до размери, които нейното стопанско и финансово положение позволява да понесе, като се приспадат всички онези суми, произхождащи от материали, изплащания и пр., които България е изразходвала по приложението на договора и, които следва да се приспадат от репарационните задължения,

Конференцията реши:

Да се настои пред междусюзническата комисия по репарациите, въз основа на чл. 122 от мирния договор, да намали репарационния дълг до поносими размери, с оглед на действителното икономическо и финансово положение на страната и на изразходването до сега по приложението на договора за мир.

Да се даде на България продължителен мораториум за изплащане на репарациите.

Да се изостави искането за отстъпване специални приходи за посрещане репарационните задължения, защото, залагането на известни приходи ще има за последствие намалението кредита на България.

Междусюзническата комисия по репарациите да съдействува за сключването на външен заем, с което ще се заздравят стопанското и финансово положение на страната, ще се стабилизира лева и ще се даде възможност на държавата да уравни-веси бюджета си.

Конгресът на яйчарите в София.

Яйчарският конгрес в София на 18—19 февр. е взел резолюция с следните искания:

1. Да се вземат мерки за подигане на птицевъдството в страната чрез опитни птицевъдни станции, образцови кошарници, изложби и др.

2. Санитарни мерки против възлуващите епидемически болести. Да се забрани от 1 март до 1 ноември износа на кокошки, за да се възстанови броя на птиците отпред войната.

3. Да се намалят износните мита и такси върху яйцата. Да се определя цената на яйцата от Централата на девизите, съобразно с текущите пазарни цени в страната.

4. Да се дава предимство на яйцата при транспорта по железниците, като продукт подлежащ на развала и пр.

Из Американското консулство в София.

Американското консулство в София (ул. „Стефан Каралджа“, 17) съобщава, че всички български търговски къщи, които желаят да влезат в сношения с американски експортёри на каквото и да е вид стока, се поканват да заведат преписка с консулството по тоя случай, което, от своя страна, ще препрати техните желания на заинтересованите американски къщи чрез бюрото за икономическата и местна търговия при министерството на търговията в Вашингтон.

Консулството е наредило една от стаите си за търговско читалище, където българските търговци се поканват да преглеждат най-последните американски търговски списания, които са изложени там и където консулството има ред каталози от разни американски търговски къщи.

Българско-чехословашко параходно дружество.

Редакцията на софийското списание „Икономически преглед“ се научава от компетентно място, че проекта за основаването на едно българско-чехословашко параходно дружество за обслужване на речно-дунавската търговия е възприет по принцип от правителствата на двете страни, но самото основаване на дружеството щело да закъснее с няколко месеца поради някои политически и стопански въпроси, които предварително трябва да бъдат разрешени.

За търговските книги на по-крупните търговци.

За да се установи дали по-крупните търговци по градовете и гарите са водили редовно търговските си книги, без да са укривали някои свои доходи, наредено е до финансовите власти, да събират сведения от гарите и влагалниците за количеството и вида на внесени и изнесени от търговците стоки, за да се изчисли приблизително оборота и реализираната печалба на търговците, като на укривателите от тях ще се наложат наказания, съгласно закона за търговските книги.

Из българското параходно д-во.

Управлението на Българското параходно дружество е поискало разрешение от Министерския съвет да се снабди с нов товаропасажерски параход от типа на *з/з. Фердинанд*.

Обложените данжоплатци в гр. Варна.

Варненското окр. финансово управление съобщава, че в гр. Варна са обложени 12,233 данжоплатци с 12,853,344 лв. данък върху общия доход за финансовата 1922/23 год. за дохода им от календарната 1922 год. Това облагане, направено от първоначалната комисия, не е още одобрено от контролната комисия.

Фалшиви чекове.

Българската народна банка съобщава, че чековете ѝ, пуснати в обращение като парични знаци, са фалшифицирани. Тия чекове ще бъдат извадени от употреба. До тогава, обаче, публиката да не ги приема, или предварително да проверява в банката техната валидност.

Денгубата за товарните вагони.

Наредено е, таксите за денгубата на вагоните в бургазката, варненската, русенската и ломската гари да се удвои, понеже много търговци използват вагоните вместо складове, и с това увеличават съществуващата липса от вагони.

Събрание на варненските бакали.

Варненското бакалско сдружение ще има редовно годишно общо събрание на 11 март т. г. 9 часа сутринта, в дневния ред на което е поставен и въпроса за начина, по който трябва да се раздаде 100 милионния кредит.

Нова популярна банка.

Основана е в гр. Елена популярна банка на 15 февруарий т. г. с 37 основателни членове по инициативата на един чиновник от Българската народна банка.

Популярната банка в Сухиндол е приключила сметките си за 1922 год.: оборот 32,938,199 лв., реализирана чиста печалба 125,946 лв., бруто печалба 589,061 лв. Деловият капитал е бил 11,530,800 лв. Раздаден дивиденд на деловите 5% от чистата печалба.

Нова спирка.

От 1 март т. г. се открива спирка „Горно-Ореховска захарна фабрика“ между станциите Горно-Ореховица и Козаревец.

Нова гара.

Спирката Пчеларово по линията Синдел — Долен-Чифлик от 15 т. м. става гара с багажна служба.

Плаването по Дунав.

Дирекцията на железниците съобщава, че редовното плаване по Дунав, от устието до Виена, започва от 1 март.

Българските почетни консули в странство.

Министерството на външните работи съобщава за сведения следния списък на българските почетни консули в странство:

ФРАНЦИЯ

M-r Léon Lamouche, Consul Général de Bulgarie, Paris, Rue de Ponthieu 70.
M-r Gaston Godard, Consul Général de Bulgarie, Lyon, France, 11, Rue d'Avignon.

БЕЛГИЯ.

M-r Sulmon-Lorand, Consul de Bulgarie, Bruxelles, Rue Souveraine 96.
M-r Louis Straus, Consul Général de Bulgarie, Anvers, Belgique.
M-r Paul Truyens, Vice-Consul à Anvers.

M-r Charles Wauters, Consul de Bulgarie à Liège, Belgique, Quai Henvert 53.
M-r Fernand van Ockere, Chaussée de Teruonde 108 Gand.

ГЕРМАНИЯ.

M-r Edouard A. Scharrer, Bornried a/ Starnberger See, Bayern, Consul Général de Bulgarie.
M-r Fr. von Filipp, Consul de Bulgarie, Leipzig, Hardenbergstrasse 11.
M-r Wilhelm Kaufmann, Consul Général de Bulgarie, Dresden, Bismarckplatz 1.
M-r Frantz Strick, Consul de Bulgarie à Köln, Allemagne, Rolandstrasse.
M-r D-r Reinhold Beshier, Consul Général de Bulgarie à Düsseldorf, Allemagne.
M-r Will. Stoeve, Consul Général de Bulgarie à Hamburg, Bellevue 22.
Consulat Général de Bulgarie à München. Herzogstrasse 8.

ИСПАНИЯ.

M-r Buenaventura Marcet, Consul de Bulgarie, Barcelona, Espagne. Boulevard Rombla de Cataluna 85, Principal.

ИТАЛИЯ

M-r Mario Luiggi Colombo, Consul de Bulgarie, Via Solferino 25, Milano Italia.
M-r Enrico Colombino, Consul de Bulgarie, Genova, Via Roma Italia.
M-r Marko Bliznakoff, Konsul de Bulgarie, Trieste, Italia.
M-r Giovanni Gorrini, Consul de Bulgarie, Via delle Rosine 12, Torino Italia.

ЧЕХОСЛОВАШКО

M-r Vladislav Schak, Consul de Bulgarie à Prague, Tchécoslovaquie, Vinohradl Celakovského 20.

МАЛТА

M-r Rinaldo Vadala, Consul de Bulgarie, Malte, Méditerranée.

ШВЕЦИЯ

M-r Albert Davidsohn, Consul Général de Bulgarie, Stockholm, Suède.

ШВЕЙЦАРИЯ

M-r Carl Wehrli, Tielen, Consul Général de Bulgarie à Zürich, Suisse, Sonnenbergstrasse 125.

С ШАТИ (АМЕРИКА)

M-r Neal Dow Becker, Consul Général New-York 366 Madison Avenue, New-York city N. Y.

M-r Marquis Eaton, Consul Général, Chicago, 105 South La Salle Street.

Занаятчийски отдел.**Из занаятчийската анкета.****Шивашкият занаят в Шумен.**

След общарския, най-разпространения занаят в Шумен е шивашкият. Той заема местото на едновременно голям и богат абаджийски еснаф, който днес брои едва 5—6 последни представители. Шивашкият занаят бързо се засили и модернизира. Отначало шивачите се наричаха *френктерзии* и *пантолонджии*. Първите добри майстори са получили подготовка и практика в Букурещ.

Всички днешни майстори, които са около 60, са получили занаята си чрез чиракуване. Някои са посещавали устройваните временни курсове. Тукашното женско дружество от ред години поддържа едно професионално женско училище, което е подготвило доста момичета да работят дамско и детско облекло. Сегашните ученици-чираци са, както и общарските, с слаба общообразователна подготовка. Повечето са свършили първоначално училище и след като са чиракували 1—2 години, почти забравили да четат, пишат и сметат. Те са деца на бедни селски и градски родители или сираци.

Вложен капитал. Инвентара на нашия шивач се състои от една шевна машина и др. дребни уреди и мобили, които струват днес до 10000 лв. Една малка част от собствениците имат вложен капитал в материали.

Кредит. Поради голямото поскупяване на платовете, шивачите чувствуват голема нужда от кредит. Един малък процент от майсторите могат с собствен капитал да си доставят материал за няколко костюма. Повече прибегват до кредита, който им дава Популярната банка и търговците.

Данъци и наем. Средня ржка майстор плаща годишно 5000—6000 лв. за данък и наем. Семейните си нужди посрещат с голема пестеливост.

Пазар. След освобождението, в града ни се бяха устроили няколко магазини, който продаваха най-разнообразно облекло, донасяно най-вече от Виена. По мода, цена и елегантност, готовите европейски дрехи бяха дълго време недостижими за нашите шивачи. Днес, обаче, е друго — в града ни вече няма магазин за готови дрехи. Нашите шивачи успешно вече задоволяват нуждите на града и околията. Клиентите сами си донасят плата, купен от местни магазини, или от домашно производство. Много майстори, особено шивачки, работят из домовете си, или ходят по домовете на клиентите и клиентките, които си дават всички материали.

Паричната и стопанска криза и в този занаят се чувства доста остро. Публиката се вждржва в поржките си и повече си служи с вехто и кърпено. Държавната трудова работилница също увеличава кризата, като отнема голяма част от клиентелата на еснафа. И в този занаят много майстори си затварят дюгечетата и отиват на друга работа, или стават работници в държавната шивачница.

Кооперативната идея бе усвоена от една група млади шивачи, които през 1921 год. я туриха в дело; 8 майстори образваха *производителна* кооперация и почнаха с ревност работата си. Обаче, едва доживя 1 година — поради отсъствие на сговор и достатъчно разбиране на кооперативния принцип, както и поради това, че не можа да се снабди с облаги по закона за насърчение на местната индустрия — кооперацията се разтури. Сега бившите кооператори се намериха в чудо, когато получиха червено известие да платят за 1921 год. 43,000 лв. данък върху общия доход на кооперацията, на която всичкият инвентар е бил около 40000 лв. Този факт обезсърчи и другите занаятчии, които бяха на път към кооперации.

Нужди. И шивачите чувствуват нужди от кредит и професионален курс, какъвто скоро не е откриван в Шумен. Нуждата от кредит и покровителство е обща за занаятчиите.

Шивачкият занаят в Габрово.

Шивачите занаятчии в Габрово не са толкова многобройни, както са чехларите и обушарите. Добри майстори шивачи има около 10—12 души. Останалите са шивачи средня ржка — работят дрехи от прост плат и го за селяните от околията.

Разпитахме неколцина шивачи, които от преди войните са били башкалии и които могат да сравнят миналото с настоящето.

Всички признават, че сегашните младежи-чираци, калфи и скорошни башкалии не знаят вжобще занаята. Днес за днес не може чирака, или калфата, да се изпече в занаята, защото, постои у майстора 1—2 години, и едва поел работата, току виж — напустнал. Отива на друго място — дето му плащат на парче — но там той не се учи на нещо ново, защото няма кой да му покаже. Едно време на чуждо място се е стояло по 10—15 години и тогава е могло чиракът да излезе башкалия. Сега на младите не им се много работи, и се стремят към лесно печелене на пари. Вжобще, сегашния шивачки свят е на низък уровень в занаята. Много самозванци „башкалии“ отиват в селата, шият криво-ляво, правят конкуренция в цената и по тоя начин карат истинските майстори и занаятчии да изнемогват. Днес в габровските шивачи — и то солидни шивачи — няма да видите работници и връстни калфи. Самите стопани извършват почти цялата работа, защото се боят да не бъдат напуснати в най-критичния момент от своите работници. Затова и производството е слабо. Днес всеки си носи плата, а плаща само за хастар, работа и др. За изработка на готова стока — и дума не може да става. Днес изключително се работи по поржчка. В работилниците висят няколко само палта, или панталони. Няма едновременно топове плат из рафтовете, изработени костюми и пр. Днес селяните правят дрехи и плащат много. Чиновничеството, което в миналото бе най-добрия клиент на шивача, днес не прави дрехи, защото мизерствува.

Капитали — нищожни. Днес мъчно може да се достави инвентар, а камо ли да се купуват платове и др. материали. Относително по-добре са 2—3 шивачи само, които имаха платове на ефтини цени още отпреди войната. Другите притежават само масата си, машината, ножиците и ютията. Всичко вжрви към обедняване.

Шивачите не работят с кредит, защото имат нужда да купят само хастари и копчета — на малки суми. Щом изработят костюма — получават вжзнаграждението си. Вжобще с банки и частни кредитори не се разправят.

Разноски и данъци — също тежки и обременителни. Много шивачи напускат занаята и стават служачи в банки, или лятно време ходят по

Влашко на печалба, а само зимно време работят. Всички очакват само на двете си ржце.

Резолюцията на Висшия занаятчийски съвет.

Висшият занаятчийски съвет, който приключи заседанията си на 27 февр. т. г. в София, е взел резолюция, с която между другото, отново енергично настоява, щото правителството незабавно да сложи на разрешение вжпроса за 100 милионния кредит вжз основа на принципите, изложени от централния комитет на сжюза.

По цената на хлеба.

Сжюза на занаятчийските организации в Бжлгария е обжрнал вниманието на м-вото на вжтрешните работи, щото при определяне цената на хлеба от общинските сжвети и тричленни комисии, да се взема пред вид цената на брашната.

ВЖИШЕН ПРЕГЛЕД.

АМЕРИКА.

Интересни изследвания за причините на упадъка в индустриалното производство на С. Щати е направил председателя на сжюза на американските инженери Hoover, изложени в книгата му „Waste in Industry“.

Вземайки за основа на своето изследване едно индустриално предприятие с всевжможни дефекти в организацията на производството и търговските му сделки, той поставя като коефициент на тия дефекти числото 100. При изследване намалената производителност в дрехарната индустрия, строителната индустрия, печатарството, обушарната, текстилната и металната индустрии, той се е опитал да установи какви проценти от загубите се дължат: 1) на *ржководството*, 2) на *работниците* и 3) на *вжншните причини*.

Тия изследвания са установили, че повече от 50% от дефектите в производството се дължат на лошото ржководство, по-малко от 52% на работниците, когато влиянието на вжншните причини е било твжрде незначително.

Дефектите от лошото ржководство са се изразили в: 1) необмислено разширение на предприятията, 2) лоши търговски похвати, 3) недостатъчно разпределение на материалите, 4) нерационално използване на труда, 5) лоши калкулирания и пр. За Сжединените Щати не малко влияние в това отношение е имало и честото сменяване на работни-

ците, като резултат на досегашната безработица. Загубите от стачки и локаути са били сравнително много малки. Имало е случаи (например при каменовжглени мини), гдето след стачки производството се е засилвало.

Г. П.

ГЕРМАНИЯ.

Какви материални жертви е направила до сега Германия към победителите, като следствие от нейното поражение и задължения по Версайския договор, се вижда от следните данни, публикувани официално от германското правителство, като материал за предстоящата сивя книга по случай окупацията на Рур.

От 11 ноември 1918 год. до 30 септември 1920 год. Германия е понесла следните издължения.

1. Имперски и държавни имоти в отстъплените области	млн. марк 5.6
2. Мините в Саарск. област	1.0
3. Невоенни имущества, оставени на западния фронт.	1.9
4. Подвижен ж. п. материал и мостове на р. Рейн	2.3
5. Морски и речни параходи	6.
6. Вжглища и кокс (по международни цени).	2.3
7. Ликвидирани частни имоти в чужбина	11.7
8. Отстъпени германски искания спрямо бившите ѝ съюзници.	8.6
9. Парични платежи	2.7
10. Различни доставки и извършени работи	3.5

Всичко милиарди зл. мар. 45.6

Към тия материални жертви се причисляват и следните извършени задължения по Версайския договор.

1) Предадени военни параходи	млн. марк 1.4
2) Разни военни обезоръжж.	6.3
3) Демонтирания на разни индустриални предприятия	2.7
4) Вътрешни разходи	0.5

Всичко милиарди зл. мар. 10.9

Взети общо, горните две суми представляват 56.5 милиарда зл. марк издължения от страна на Германия. Пресметната тая сума в книжни марк, при курс 20,000, ще имаме една чудовищна сума от 282½ билиона книжни марк.

При това в горната сума не влиза оценката на Елас-Лотарингия (според американски пресметания повече от 20 милиарди) зл. фр., както и колонияте.

Ако и те се пресметнат, ще излезе, че Германия от войната до края на 1922 година е предала на своите победители за повече от 100 милиарда зл. марк ценности.

Г. П.

ИСПАНИЯ.

От 17 до 28 март т. г. ще се състои мострен панаир в гр. Барцелона. Испанското правителство официално поканва българското да вземе участие в тоя панаир.

ПОЛША.

Пролетен Познански панаир. От 29 априлий до 5 май т. г. ще се открие в гр. Познан третият поред познански панаир, на който ще бъдат представени всички клонове на полската индустрия, начело с манифактурната и метална индустрия.

Подробни сведения се дават в консулския отдел при Полската легация в София, ул. Врабча, № 9.

ФРАНЦИЯ.

Какво значение има германския кокс от рурските каменовжглени мини за французката металургична индустрия, ни показват следните данни, които същевременно хвърлят и една твърде ясна светлина върху истинската смисъл на французката окупация на Рур.

От намиращите се в Лотарингия 70 високи пещи са били под огън: на 1. I. 1923 г. — 46 пещи, а на 1. II. — 22 пещи.

Прочие, само за един месец от окупацията на Рур, т. е. от прекъсването на редовните репарационни доставки на кокс от страна на Германия, производството на желязото в тая най-производителна област на Франция е спаднало с 50%, даже по малко от това към края на 1921 година.

Общото количество на изгасените високи пещи в всички минни области на Франция вжлизала на 35.

ЧЕХОСЛОВАШКО.

Съставена е икономическа комисия в Чехословашко, имаща за цел да сътрудничи с сената и парламента досежно всички въпроси от икономически характер. Състои се от 150 члена — 30 работодатели, 60 работници, предложени от професионалните организации, и 30 специалисти. Комисията има право да приготвя предложения и да сътрудничи с разните комисии за изработване проекто-законали, мероприятия или укази от икономически характер. Всички законодателни стопански мерки трябва да бъдат представени на одобрение от този особен вид „икономически парламент“.

ЯПОНИЯ.

Икономическото положение на Япония. От статистическите издания на министерството на търговията и зем-

леделието в Токио се вижда, че вжншната търговия на Япония през първото полугодие 1922 год. е била: внос 1103.6 милиона йени и износ 735.6 мил., когато за същото полугодие 1921 г. тя е изразявала: внос за 798.9 мил. йени и износ за 573.9 мил. Една английска лира има 0.763 йени.

Горните числа показват една пасивност в износно-вносната търговия, която обаче се намалява в голяма част от навла, римеси на чужденците и от лихви на вложените през време на войната капитали. При все това, в страната има съжпотия и последствията от войната и там се чувствуват осезателно. Кредит и производство са изобщо недостатъчни. В вноса и износа първи места заемат: Англия, Съединените щати и Китай.

Конгресът на международната търговска камара.

Вторият конгрес на международната търговска камара ще се състои в Рим от 18 до 24 март т. г. Една от главните задачи на тоя конгрес ще бъде да проучи икономическото положение и нуждите на страните в Източна Европа и на народите, разорени или обедняли от войната, с оглед на помощта, която те биха могли да получат от големите финансови пазари и експортни страни. Това проучване ще обхване и България, стига на конгреса тя да бъде представена поне от едно лице, способно да изложи нейните нужди.

Като има всичко това предвид, конференцията на нашите търговски камари в София, с писмо от 28 февруарий т. г., се е отнесла до г. Министра на търговията да се занимае с въпроса за изпращането в конгреса на Международната търговска камара един делегат, който с компетентност би представил стопанските и финансови нужди на страната ни. Това се налага още повече и за туй, че в конгреса ще вземат участие, като равноправни членове, бивши и бъдещи министри на държави, от които в голема степен зависи нашата бъдеща съдба.

Писмото на конференцията до министра завършва с увереност, че идеята за изпращането на наш делегат в Рим ще бъде напълно въжприета от министерството и в най-скоро време реализирана, тъй като датата на конгреса (18 март) наближава.

МИТНИЧЕСКИ.

С обявление № 1374 Варненската митница съобщава на търговците,

какво въз основа на телеграмата на финансовото министерство от 26 м. м. № 2339 курсът по който ще се изплащат митата, акцизите данжците, таксите и бериите, събираеми в златни монети, остава до 31. III. т. г. 1500 на стотях.

ИНДУСТРИАЛНИ.

Новопостроената фабрика на г-да Сжбев & Карабатаков, в града ни е окончателно привършена и започна да произвежда макарони, фидета, пап и нишесте.

Годишни събрания.

1. *Банка за народен кредит* — четвърто годишно събрание на 18 т. м. в помещението на банката.

2. *Търгов. акц. д-ство „Труд“* — Варна — редовно годишно събрание на 35 т. м. в дружествената кантора, ул. „Цар Борис“.

3. *Демократ. коопер. сдружение „Пчела“* — Варна — трето годишно събрание на 18 т. м. в клуба на демократ. партия.

4. *Акционерно д-во „Порцелан“* — Варна — първо годишно редовно събрание на 17 т. м. ул. „Преславска“ № 20.

Движение на параходите.

Пристигнаха параходи:

От миналата седмица:

Пар. „Кирил“ — манифактура 80 кгр., прясна риба 2250 кгр.

Пар. „Киринале“ — памучни платове 43,816 кгр.; памучна прежда 32 7000 кгр.; лимонова кислота 2641 кгр.; електрически материали 129 кгр.; памучни конци 2176 кгр.; вълнени платове 299 кгр.; части от ламби 657 кгр.; юта 1855 кгр.; кафе 3950 кгр.; фесове 265 кгр.; стоманени прътове 2453 кгр.; бурми 3008 кгр.; стоманени листове 442 кгр.; вълнени шапки 4284 кгр.; вълна 3256 кгр.; покривки 6407 кгр.; сламени плитки 1112 кгр.; плюшени шапки 55 кгр.; памук 3772 кгр.; кабот 15964 кгр.; пишуща машина 29 кгр.; декстрин 14817 килограма.

Пар. „Грац“ — железни ости 3138 кгр.; бурми 4303 кгр.; порцелан 523 кгр.; памучна манифактура 10233 кгр.; памучна прежда 32720 кгр.; вълнена манифактура 51 кгр.; кафе 24900 кгр.; вълнена прежда 7470 кгр.; вълна 4238 кгр.; вълнени шапки 30306 кгр.; плюшени шапки 305 кгр.; сламени плитки 655 кгр.; покривки 1777 кгр.; кжна 2070 кгр.; плугови чисти 625 кгр.; канавца 750 кгр.; дървено масло 6200 кгр.; лимони 3000 кгр.; кабот 3500 кгр.; дрехи 1000 кгр.

Пар. „Кирил“ — манифактура 5512 кгр.

месло 5000 кгр.; кжна 1000 кгр.; ла-марина 4000 кгр.; риба 2150 кгр.

Пар. „Кресадо“ — памучна прежда 22980 кгр.; памучна манифактура 11824 кгр.; безир 9910 кгр.; конци 1710 кгр.; сода 3315 кгр.; сода каустик 4153 кгр.; ютени изделия 2070 кгр.; сулфат 68020 килограма.

2 III. Пар. „Челио“ — под итал. знаме с ножчета 1094 кгр.; коси 923 кгр.; гумени токове 1385 кгр.; машинни части 575 кгр.; памучна манифактура 37288 кгр.; копчета 134 кгр.; гйон 361 кгр.; кинкалери 195 кгр.; памучна прежда 7841 кгр.; сламени шапки 2838 кгр.; вълна 1827 кгр.; галантария 80 кгр.; макарони 88 кгр.; прясна риба 3550 кгр.; желязо на пръчки 42 кгр.

Пар. „Цар Фердинанд“ — с филми 124 кгр.; прежда памучна 200 кгр.; лимони 1050 кгр.; машинни части 1992 кгр.; манифактура различна 1465 кгр.; риба прясна 1027 кгр.; дървено масло 5000 килограма.

3 III. Пар. „София“.

Пар. „Булгейрж“ — под англ. знаме с 180000 кгр.

4. III. Пар. „Кирил“ — с боби 780 кгр.; риби 2560 кгр.; хайвер 340 кгр.; резина 15 кгр.; ступа 200 кгр.

6 III. Пар. „Монтенегро“ — под итал. знаме.

7. II. пар. „София“

пар. „Агнетарк“ — под хол. зн.

8. II. пар. „Сиптах“ — под англ. зн.

пар. „България“ — под бълг. зн.

Заминаха параходи:

28 II. Пар. „Кирил“ — с брашно 15000 кгр.; боби 26000 кгр.; тиквено семе 10000 кгр.; кашкавал 5000 кгр.; 19 вола, 25 свини и 14 кафеза кокошки за Цариград.

2. III. Пар. „София“.

Пар. „Кресадо“

Пар. „Грац“ — с 908000 кгр. храни за Кюстенджа.

Пар. „Пейхо“ — с 3,123,842 кгр. за Цариград.

Пар. „Челио“

3 III. Пар. „Жак Фрейсине“ — с 270052 кгр. за Кюстенджа.

5 III. Пар. „София“

6 III. Пар. „Булгейрж“.

Пар. „Монтенегро“

Пар. „Кирил“ — с брашно 60000 кгр.; боби 15000 кгр.; 11 каси яйца, 34 кафеза кокошки и 94 свини за Цариград.

Очакват се да пристигнат параходи:

Агенция „Дюрони & Раделия“.

пар. „Жак Фрейсине“ — кжм 9—10. III. от Кюстенджа. Ще товари стока за Марсилия

пар. „Янч Фрейсине“ — кжм 16. III. от Марсилия и Генуа.

Агенция „Братия Раделия“.

пар. „Фрижи“ — от компания „Паке“ кжм 14. III. от Цариград. Ще товари храни и пътници за Марсилия.

пар. „Ваймар“ — кжм 24. III.

Агенция „Лойд Триестино“.

пар. „Campidolio“ — на 11 т. м. от Италия.

пар. „Гориция“ — кжм 25 т. м. от Италия.

Агенция „Сервици Маритими“.

пар. „Албания“ — на 7 т. м. ще товари 1000 тона храни за Италия.

пар. „Болсеа“ — на 9—10 т. м. ще товари 1000 тона храни за Италия.

Агенция „Х. Пайкурич“.

пар. „Орион“ — на 10 т. м.

пар. „Яфа“ — на 11 т. м.

пар. „Стелла“ — на 20 т. м.

Агенция „Братия Трояно“.

S. S. Agnetapark — пристига на 7 того, идящ от Анверс, Ротердам и Хамбург с 300 тона разнородна стока повечето железария и кожи.

S. S. Iulianapark — се очаква да пристигне кжм 10 того идящ от Анверс, Ротердам и Хамбург с 450 тона разнородна стока повечето железария, манифактура и др.

Агенция „Бр. Золас“.

s/s „Nicea“ — пристига от Хамбург кжм 10—15 т. с около 230 тона разнородна стока от Ротердам, Бремен и Хамбург. Транзбордирани стоки от s/s „Selwy“ и „Rönnang“.

Агенция „М. Станев“.

The Westcott & Laurance Line Ltd.

S. S. „Egyptian“ — се очаква на 15 того с 300 тона разнородна стока от Лондон Анверс Хул.

Parayanni & Co

S. S. „Gerano“ — се очаква на 10 того с 70 тона манифактура от Ливерпул и Свансеа, Оран.

The Ellerman Line.

S. S. „Andalusian“ — на 26 того от Ливерпул, Свансеа с неизвестно количество стока.

Рекламите дадени в „Икономически Известия“ постигат цели си.

Информационен отдел.

Обзор на тържището.

7 март 1923 г.

Колониал. Неочакваните повишения регистрирани в цените на всички почти колониални стоки изглежда силно са повлияли на купувачите от вътрешността, които вероятно в очакване спадане на цените, са си наложили голямо въздржане, та от две седмици насам пияцата е в бездействие. Всичко туй, обаче, ни най-малко не се е отразило върху общата тенденция на пазаря, който продължава да запазва досегашната твърдост и да отбелязва нови повишения, тъй като чуждата валута продължава да е твърда, па и цените на стоките в странство регистрират нови повишения. При туй състояние на работите изгледи за спадане на цените почти няма и заблизо бждаще не може да се очаква.

Дървени масла и маслини за сега липсват на пияцата, ала такива има пристигнали вече на митницата и тия дни пристигат нови партии.

Днешните приблизителни цени са следните:

Захар ситна 33-80 — 34 лв., захар на бучки 36-80 — 37 лв., кафета 86 — 88 92 лв., сапун турски 38 — 40 лв., Марситски 1120 — 1160 лв., ориз местен 26 — 26-50 лв., дървени масла 72 — 75 лв., лимонова кислота 135 — 138 лв., маслини 28 — 35 лв., чай 170 — 220 лв., рафия 16 — 20 — 21-50 лв., син камък 25 лв., калай 185 — 190 лв., ламари на 15 — 15-50 лв., галванизирана 26 — 26-50 лв., белгийски джамове 1250 — 1700 лв., гвоздеи 18 — 19 лв., канапи 135 — 260 лв., тенеке бяло 1200 лв., безир английски 60 лв. и пр.

Железария. Известията за хода на работите в Рур продължават да тегнат върху западно-европейските пазари отбелязващи през последните дни нови повишения, които, въпреки царещия застои в нашата пияца, имат своя пжлен отзвук.

Днес в пияцата се поддържат следните цени:

Желязо шина 10 лв. кгр. обло 10 лв., налжж и халкалжж 11 лв., чемберлик 12 лв., за трансмисии 45/82 м. м. 13 лв., путрели 9 — 9-50 лева, стомана „Граф“ „Турн“ 30 лв. и пр. Тенденция на повишение.

Манифактура. Положението продължава да е едентично с туй на миналата седмица с тенденция на повишение.

Преди. Западно-европейските пазари отбелязват нови повишения, които поради слабата работа в ту-

кашната пияца до днес не са получили малкото съответно повишение, ала, ако туй състояние на западно-европейските пазари се затвърди, пияцата не ще закъснее да регистрира налагащата се промена.

Днес цените в пияцата са следните:
Балдерстон 8/12 910 — 920 лева,
14 925 — 935 „

и всички други № с по 15 — 17 лв. повече. Кастър кжврак № 4/12 1050 лв., Кастър кжврак № 14 1070 лв. и всички други № с по 20 лв. повече. Кжврак италиански „Америка“ база № 12 — 890 лв. Кжврак италиански „Америка“ база № 14 — 910 л. Кжврак Индия 8/10 780 лв., сулан есмер 630 лв., сулан кастър 700 лв., сулан боялия I 800 лева, кжврак I 1050 лева.

Платна CCC 34 — 35 лв. ярда.

Оксфорд 6 жлгарски (Габрово) 37 — 38 лв. метжр. Италиански Флора 36 — 38 лв. метжр.

Басми Потер и Гемел 40 — 41 лв. ярда.

Хасета *30 — 40 лв. ярда.

Платната на тукашната фабрика „Текстил“ без промяна.

Варненска стокова борса.

7 март 1923 г.

Положението Известията из западно-европейските тържища са малко по-благоприятни през последните дни, ала сегашните цени все още не позволяват щото нашите зърнени храни да намират пазар на запад.

Турското правителство поради силната опозиция на търговците и на населението и пред страха да не би Цариград и другите по-главни центрове да срещат големи затруднения по прехраната, се е видяло принудено да отстъпи от първоначалния си проект и, вместо с 450, решило житата да се обложат само с 150 гроша вносно мито. Тая отстъпка е от естество да онадежди значително нашите експорттори, че Цариград и за напред ще си остане главен пазар на нашите жита.

Царевницата продължава да се търси от Марсилия и Италия.

Пристиганията на борсата през настоящата седмица са по-оживени в сравнение с миналите.

Зимница. Днес на борсата беха изложени и продадени 13 вагона и 10 тона от лодка, които се продадоха по 600 лева % кгр. при тегло 77 кгр. и 4/2 примеси от Провадия и 610 лв. % кгр. при тегло 74-800 кгр. и 1/2 примеси от лодка най-висока цена и 570 лв. при тегло 74-400 кгр. и 11+3 примеси от Попово — най-низката.

В сравнение с последните продажби 10 — 15 лв. спадане на % кгр.

Царевница. Въпреки проявената въздржаност от страна на купувачите, царевницата можа да запази последната цена. Изложените днес на борсата 17 вагона се продадоха по 495 лева. Без изменение.

Боб. Вчера тоя артикул отбеляза значително повишение, като получи цена 900 лева за % кгр., обаче днес наново регистрира едно спадане от 10 — 15 лв. на % кгр.

Изложените днес на борсата 2 вагона се продадоха по 887 1/2 лв. % кгр.

Ечмик. Един вагон се продаде по 430 лева % кгр.

Овес. 1 1/2 лагона се продаде по 450 лева % кгр.

Ржж. 1/2 вагон се продаде по 440 лева % кгр.

Фий. Плаща се до 612 1/2 — 615 лв. % кгр.

ОБЯВЛЕНИЕ

През 1920 година м-ц септември, предадох чрез г-н Иван Вжрбанов на г-н Васил Вичев, търговец от гр. Варна пет бланкови записи на заповед, без дата, без падеж, без означение сумата, и без означение името на кредитора, подписани от мен на френски. Понеже тия записи сж безпарични и безпричинни и горният Васил Вичев нема никакво законно право да се ползува с тех, предупреждавам всички лица на които биха били представени под каквото и да било повод да откажат приемането им.

Божия Вичев, търговец — София.

Печатарска Производителна Кооперация

„ЕДИНСТВО“

наемател на

ПЕЧАТНИЦА „ЗОРА“

ВАРНА.

Приема да печата всички видове търговски и банкови книжа, тефтери, бланки, плика, фактури; учебници, списания, вестници, брошури и др.

Работа чиста, бжрза и навременна.

Търговско Акционерно Дружество „Труд“ — Варна.**ПОКАНА**

На основание чл. 8 от устава на дружеството, поканват се господа акционерите да присъствуват на редовно годишно акционерно събрание, което ще се състои на 25 март 1923 г. в 9 часа преди пладне в дружествената кантора в Варна, ул. „Цар Борис“

ДНЕВЕН РЕД:

1. Избиране бюро съгласно чл. 11 от устава;
2. Доклад на Управител. и Проверител. Съвети;
3. Удобрение на годишните сметки за 1922 год. и освобождаване от отговорност Упр. и Пров. Съвети.

4. Гласуване бюджет за 1923 година;
 5. Избор на Управител. и Провер. Съвети;
- За правоучастие в събраниято, съгласно чл. 7 от устава акциите ще се депозират в дружествената кантора и Земледелческа Банка за сметка на депозантите, от които ще се състави списък на акционерите. Депозирането на акциите ще трае до 24 март включително.

От Управителния Съвет.

БАЛАНС**АКТИВ**

за 1922 година

ПАСИВ

Стоки	518151	—	Капитал	70000	—
Ценности	82311	70	Запасен капитал	235276	70
Длъжности	380050	50	Кредитори	666843	85
Гаранции	15500	—	Депозитори	15500	—
Каса	23997	35	Лихви и комисиони за 1923 год.	13500	—
			Тантиеми	4420	—
			Дивиденд за 1920 и 1921 г. неизплатен	470	—
			Дивиденд за 1922 год.	14000	—
	1020010	55		1020010	55

„Загуби и Печалби“**ДА ДАВА**

от 1-й Януарий до 31-й Декемврий 1922 година.

ДА ЗЕМА

Общи разноси	35149	35	Дивиденд 1919 г. неизплатен	130	—
Запасен капитал:			Купони от облигации	1046	—
Дивид. от 1919 г. неизплатен	130	—	Купони от акции	21008	—
Купони от облигации	1046	—	Наем	3050	—
Купони от акции	21008	—	Стоки печалба	75336	05
Наем	3050	—			
Печалба съгласно устава	5626	—			
Печалба допъл. капитализир.	16140	70			
Тантиеми	4420	—			
Дивиденд	14000	—			
	100570	05		100570	05

гр. Варна, 31 Декемврий 1922 г.

Директор: П. Т. Баев.

ДОКЛАД

До г. г. Акционерите на Търговското Акционерно Д-во „Труд“ — Варна, в редовното годишно акционерно събрание.

Долуподписани проверителен съвет на Търг. Акц. Д-во „Труд“ — Варна, като намерихме годишния „Баланс“ и сметката „Загуби и Печалби“ редовни, — съгласно дружествените книги, молим удобрието им, раздаване 20% дивиденд и освобождаване от отговорност Управит. Съвет за действията му през същата 1922 г.

Провер. Съвет: { М. Ковачев.
Сг. Тенев..
Хр. Кирчев.

Търговско Акционерно Дружество „ТРУД“ — Варна

ОБЯВА

Съгласно чл. 320 от търговския закон на 22 тог от 14—15 ч. в кантората на Дружеството ул. „Цар Борис“ № 32 се продават на публичен търг заложените от неизправен длъжник 52—петдесет две акции от Акц. Инд. Д-во „Слънчоглед“ — Варна.

За участие в търга се внасят 5% от първоначалната оценка.

Д-вото си запазва правото до 24 ч. да утвърди или не търга без право на претенции от купувача.

Варна, 5. III. 1923 г.

От Д-вото.

Демократическо Кооперативно Сдружение „Пчела“ — Варна.**ПОКАНА**

В изпълнение на чл. чл. 33, 36 и 39 от закона за кооперативните сдружения и чл. чл. 20 и 22 от устава на сдружението поканват се г. г. действителните членове на Демократическото кооперативно сдружение „ПЧЕЛА“ — Варна да присъствуват на III редовно общо годишно събрание, което се свиква за 18-й март 1923 год. в салона на клуба на Демократическата партия в 9 часа преди пладне, с следния

ДНЕВЕН РЕД:

- 1) Доклад от управителния и контрол. съвети.
- 2) Разглеждане и одобряване на „Баланса“ и годишната равностметка „Загуби и Печалби“ и освобождаване от отговорност управителния и контролния съвети за отчетната 1922 година.

3) Допълнение и изменение на чл. чл. 9, 26 и 31 от устава на сдружението.

4) Избиране три члена за управителния един и за контролния съвети на мястото на излезлите.

Ако събранието не се състои на 18-й март т. г. по неявяване на достатъчно членове, то съгласно чл. 23 от устава се отлага за следния неделен ден — 25 март без особена покана в същото помещение, час и същия дневен ред, когато ще се състои и ще се счита за законно независимо от броя на явилите се членове.

гр. Варна, 26 февруарий 1923 год.

От Управителния Съвет.

БАЛАНС**АКТИВ**

съставен на 31-й Декемврий 1922 год.

ПАСИВ

Каса	5720 04	Капитал	212055 —
Стоки	201240 75	Резервен фонд	14571 95
Консигнационни стоки	3846 50	Фонд „Общополезни начинания“	1002 22
Фурна	143932 85	Кредитори	96158 —
Дебитори	51625 —	Фонд „Данжци“	16251 75
Движими имоти—инвентарни вещи	5749 20	Консигнатори	3616 50
Учредителни разnosки	4206 50	Разни	7514 79
Портфейл	4800 —	Дялове	19745 —
Кооператори	19745 —	Печалби за 1922 години	69950 63
	440865 84		440865 84

„ЗАГУБИ & ПЕЧАЛБИ“

съставена на 31-й Декемврий 1922 год.

ЗАГУБИ**ПЕЧАЛБИ**

Общи разnosки:		Печалба от стоки	183667 89
1) Заплата, възнаграж. и др.	94164 20	„ „ консигнационни стоки	943 25
2) Канцеларски разnosки	12316 50	Лихви, комисионна и др.	12293 20
3) Наем на магазина	7937 —		
4) Държавен и др. в-ци и книги	520 —		
5) Пътни и дневни	480 —		
6) Патенти лихви. помощи и др.	6558 16		
	121975 86		
Амортизация:			
1) Учредителни разnosки	2103 25		
2) Мобилии (движими имоти)	2874 60		
	4977 85		
Фонд „Данжци“	20360 —		
10% Резервен фонд	4959 05		
Дивидент за 1922 г. по купон № 3—8%	16331 58		
2% Фонд „Общополезни начинания“	566 —		
Тантиеми:			
1) 13% Управителния съвет лв.	3679 —		
2) 5% Контролния „ „	1415 —		
3) 10% Персонала при магазина	2830 —		
	7924 —		
70% Дивидент върху консумацията	19810 —		
	196904 34		196904 34

Управит. съвет: Председ.: К. Петков, Подпредсед.: К. Желев,
Секретар: Г. Михайлов, Членове: П. Стоянов, Н. Ив. Житаров, П. Вергиев, М. Бояджиев.

Директор-Счетовод.: Йор. Т. Пърнаров.
Контролен съвет: К. В. Карагеоргиев,
Г. М. Пармаков, Я. Сапунджиев.

ДОКЛАД

на контролния съвет на Демократическото Кооперативно Сдружение „Пчела“, Варна до III-то общо редовно годишно събрание

Господа Кооператори.

Съгласно чл. 60 от Закона за кооперативните сдружения и чл. 28 от устава на кооперацията, чест ни е да Ви направим едно изложение на резултата на общата годишна пълна проверка на кооперацията за изтеклата 1922 година.

1. Книгите на кооперацията са водени редовно и всички операции са своевременно минати в тех.

2. Проверихме и намерихме, че печалбата е разпределена правилно — съгласно устава на кооперацията.

3. Управителния съвет е действувал в рамките на устава и закона за кооперативните сдружения.

Годишния „Баланс“ и равностметката „Загуби и Печалби“ са напълно съгласни с счетоводните книги на кооперацията, затова молим да приемете и одобрите, както „Баланса“, така и равностметката „Загуби и Печалби“, за изтеклата 1922 г. и освободите от отговорност Управит. и Контр. съв. за дейността им, през отчетната год.

гр. Варна, 26 февруарий 1923 год.

Контр. Съвет: К. В. Карагеоргиев, Г. М. Пармаков, Я. Сапунджиев.

Банка за Народен Кредит — Акционерно Дружество, София — Варна.**П О К А Н А.**

Поканват се г. г. акционерите да присъствуват на IV-то общо годишно събрание на 18 март. т. г., в 9 часа сутринта, в помещението на банката в гр. Варна, при следния дневен ред: а) одобрение доклада на управителния и проверителния съвети; б) одобрение „Баланса“ и сметката „Загуби и печалби“ за 1922 г.; в) освобождаване от отговорност управителния съвет за упражнението за 1922 год.; г) определение дивиденд за раздаване и датата за изплащането му; д) избиране четири члена от управителния съвет, съгласно чл. 10 от устава вместо излезлите по жребие. и е) изменение на устава. За правоучасие в събранията акциите се депозират най-късно до 13 март т. г. включително, освен в касите на банката във Варна и София и в: 1) Народното осигурително дружество „Балкан“, София; 2) Кантора Евлоги Георгиев,

София; 3) Софийска банка, София и Варна, и клоновете ѝ; 4) Италианска и Българска търговска банка — София, Варна; 5) Кредитна банка — София и клоновете ѝ; 6) Българска народна банка — София и клоновете ѝ; 7) Балканска банка — София и клоновете ѝ; 8) Аврамов и Цоков — Свищов; 9) Шуменска търговска банка — Шумен; 10) Българска търговска банка — София и клоновете ѝ, и 11) Централна банка — София, Варна. В случай на неявяване достатъчно акции събранието се отлага съгласно чл. 24 от устава за 25 март с. г. без втора покана като депозирането на акциите стане най-късно до 20 март т. г. включително.

Варна, 10 февруарий 1923 год.

От управителния съвет.

ГОДИШНА РАВНОСМЕТКА

на Банка за Народен Кредит — Акц. Д-во, Варна—София, към 31 декември 1922 г.

АКТИВ**ПАСИВ**

Каса и държавни банки	7,152,154 63	Капитал основен	15,000,000 —
Частни банки на разположение	1,933,282 40	Резервен фонд	500,000 —
Дебитори—текущи сметки	44,984,891 7	Пенсионен фонд	125,000 —
Сконтирани полици	16,564,212 80	Кредитори—текущи сметки	72,530,966 51
Ценни книжа	2,582,604 —	Непоискани дивиденди	7,150 —
Странни кореспонденти	4,793,826 14	Загуби и печалби	1,164,955 25
Недвижими имоти	3,817,100 —		
Непоискан капитал	7,500,000 —		
	89,328,071 76		89,328,071 76
Депозирани полици	49,249,991 96		

СМЕТКА „ЗАГУБИ И ПЕЧАЛБИ“**ДА ДАВА**

на 31 декември 1922 година.

ДА ЗЕМА

Заплати, данъци, поддръжане и др.	3,346,093 72	Комисиони, лихви, разлика курса и др.	4,292,769 47
Печалби:		Приходи от акции и облигации	204,810 50
Запасен фонд	200,000 —	„ „ недвижими имоти	13,469 —
Пенсионен фонд	25,000 —		
14% на упр. съвет	163,093 75		
2% за проверит. съвет	23,299 10		
Дивидент 10%	750,000 —		
Неделим остатък за 1922 г.	3,562 40		
	1,164,955 25		
	4,511,048 97		4,511,048 97

София, 10 февруарий 1923 г.

Главен Счетоводител: Богомил Нефалов.

Проверит. Съвет:

Христо Димитров.
Георги Т. Петров.
Ив. Павлов.
Д-р В. Мирков.

ДОКЛАД

на Проверителния Съвет при Банка за Народен Кредит Варна—София

Господа Акционери,

Съгласно устава на дружеството и постановленията на търговския закон, проверихме книгите на банката и приключените на 31-й декември 1922 година, „Годишна Равносметка“ и сметка „Печалби и Загуби“, които намерихме редовни и които молим да одобрите, като освободите от отговорност

Управителния Съвет за управлението през 1922 година.

гр. Варна, 10 февруарий 1923 г.

Чл. на Пров. Съвет:

Христо Димитров.
Георги Т. Петров.
Ив. Павлов.
Д-р В. Мирков.

Барух & Витали Барух – София

Телеграми: „Барух“.

Рафаел Барух — Варна

Телеграми: „Барух“.

Телефон 151.

Телефони: 1627, Халите 39.

Жак М. Сиди — Пловдив

ул. „Епископ Софроний“ № 4.

Предлагат следните ГОТОВИ в склад стоки:

Кжврак „три сжрдца“ и „три лопати“.

Сулани: есмер, кастарлии, боялии.

Севинг и Тира за чорапи.

от прочутата италианска фабрика

== „МЕРИДИОНАЛЕ“ ==

Торби ютени нови за брашна, трици и пр., всякакви размери и тежини.

Зебла и специално за амбалаж на тюни. **Вжжа, канапи, конци** и пр.

== италиански. ==

Басми шампосани. **Мерино** черно. **Крепони, фулари, сержове, фистанлжци** и др.

Продажба на едро — само на бали.

Цени винаги най-износни.

3—25

Слбев & Карабатаков - Варна

Започнаха да произвеждат в новопостроената си фабрика
най-доброкачествени

**МАКАРОНИ, ФИДЕТА, ПАП,
◆ НИШЕСТЕ И СКОРЪЯЛА ◆**

Приемат поръчки за макарони в пакети от по
 $\frac{1}{2}$ и 1 килограм.

== **ЦЕНИ КОНКУРЕНТНИ** ==

3—4

КРЖСТЮ ПЕТКОВ ВАРНА

Търговия с всички видове зърнени храни, варива, брашна и трици.

== **ОТДЕЛ КОМИСИОНА** ==
на зърнени храни и др. за чужда сметна.

За телеграми: **Кр. Петков.**

Телефон № 154.

3-3